

názor neučinily v tom směru skutkových zjištění. Bylo proto napadený rozsudek zrušiti (§ 510 c. ř. s., judikát čís. 230 a Sb. n. s. čís. 1275) a věc vrátiti prvnímu soudu, aby o ní dále jednal a znovu rozhodl.

V novém jednání bude na prvním soudu, aby se po případě, doplně přednesy stran podle § 182 c. ř. s., obíral otázkou, k jakým pracím byl žalobce podle služební smlouvy z r. 1912, již byl přijat za lihovárníka, povinen, dále zda tato služební smlouva byla v r. 1916, kdy lihovar zastavil provoz, změněna a v každém případě, k jakým pracím byl žalobce povinen podle této nové služební smlouvy. V této souvislosti jest ihned zdůrazniti, že zaměstnanec, jenž byl zjednán k vyšším službám a jemuž byly příkazovány nižší služby, se ještě nestává proto dělníkem, nýbrž že jest k tomu třeba souhlasu zaměstnavatele, aby konání nižších prací mohlo míti vliv na jeho služební postavení, a dále, že není novotou tvrzení žalobce v odvolání, že jeho práce pozůstávala i před 1. červencem 1920 od počátku jeho přijetí do služeb žalovaného, to jest od roku 1912, převážně v odborném dozoru nad dělníky, neboť žalobce to tvrdil již v žalobě. Dále jest zdůrazniti, že skutečnost, zjištěná odvolacím soudem, že žalobce byl v době, kdy lihovar nepracoval, placen Františkem W. a nikoliv žalovaným, nestačí ještě pro závěr, že žalobce byl v té době ve služebním poměru k tomuto a nikoliv k žalovanému. Na služební poměr mezi nimi by bylo lze usouditi jen tehdy, kdyby jejich vzájemný poměr vykazoval ony znaky vázanosti a podřízenosti, jež jsou podstatným znakem služebního poměru (Sb. n. s. čís. 10.402, 13.156), neboť placení mzdy žalobci Františkem W. mohlo býti případně odůvodněno i jen vnitřním poměrem mezi nim a žalovaným. Dospěje-li první soud po doplnění řízení k závěru, že žalobcova služební smlouva nebyla v roce 1916 změněna, že žalobce musel i po zastavení lihovaru býti pohotově k pracím lihovárníka a že případné manuální práce nekonal podle služební smlouvy, nýbrž jen z příkazu zaměstnavatele a že práce lihovárníka podléhaly pensijní pojistné povinnosti podle § 1 zák. č. 89/1920 Sb. z. a n., nepřichází ustanovení § 2, odst. 1, č. 1 dotč. zák. v úvahu, neboť žalobce nebyl ještě 1. července 1920 stár 55 let a byl by v tom případě již za účinnosti zákona č. 89/1920 Sb. z. a n. v služebním poměru, zakládajícím pensijní pojistnou povinnost.

Čís. 17398.

Nárok na odbytné, tkvící ve vl. nař. č. 305/1922 Sb. z. a n. o zaopatření trvalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém, který uplatňuje statkový úředník mezi jinými nároky z důvodu svého předčasného propuštění, nepodléhá preklusi podle § 33 zák. č. 9/1914 ř. z.

(Rozh. ze dne 30. září 1939, Rv I 345/39.)

Proti nároku žalobce, statkového úředníka ve smyslu zák. čís. 9/1914 ř. z., na odbytné a na doplatek na mzdě v penězích i naturáliích na-

mítla žalovaná mimo jiné preklusi těchto nároků podle § 33 řeč. zák. Prvý soud uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí a uvedl v otázce, o kterou jde, v

d ů v o d e c h :

Žalovaná strana uplatnila jak proti nároku na odbytné, tak proti nároku na doplatek na mzdě a na naturalích promlčení, správně preklusi podle § 40 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Poněvadž žalobce byl statkovým úředníkem, jest věc posuzovati podle § 33 zák. č. 9/1914 ř. z. Podle tohoto ustanovení jest náhradní nároky statkového úředníka z předčasného propuštění uplatniti do šesti měsíců po dni propuštění. Tato lhůta jest propadnou lhůtou, k níž jest přihlížeti z moci úřední, a počíná běžeti dnem, kdy došlo k předčasnému propuštění úředníka (srov. rozh. č. 14656 Sb. n. s.). V souzeném případě došlo k výpovědi žalobcově dopisem žalované ze dne 20. dubna 1937, žaloba pak byla podána dne 31. března 1938, což bylo po uplynutí uvedené propadné lhůty. Názor odvolacího soudu, že běh lhůty počíná od skončení služebního poměru, není správný. Avšak pokud jde o odbytné, nejde tu o náhradní nárok z důvodu předčasného zrušení služební smlouvy, nýbrž o nárok z prohlášení z 24. prosince 1936 učiněného vůči státnímu pozemkovému úřadu, jímž byl upraven služební poměr mezi stranami, tedy ze zvláštní smlouvy, která tvořila část smlouvy služební. Tento nárok nepodléhá preklusi podle § 33 cit. zák.

Čís. 17399.

Opírá-li se nárok na zvýšení výživného stanoveného smírem o doslov smíru, podle něhož mělo se dostati oprávněné manželce smírem stanovené částky vždy podle vnitřní hodnoty této částky v době sjednání smíru, jest dovolání do potvrzujícího rozsudku o tomto žalobním nároku nepřipustné.

(Rozh. ze dne 4. října 1939, Rv I 941/39.)

Žalobkyně přednesla, že se žalovaný zavázal smírem platiti jí výživné 1.000 K měsíčně, při čemž bylo výslovně ujednáno, že tato částka musí býti žalobkyni vždy zachována pokud jde o její vnitřní hodnotu určenou korunou československou v době uzavření smíru. Poněvadž vnitřní hodnota koruny byla snížena zákonem čís. 262/1936 Sb. z. a n., domáhá se žalobkyně, opírajíc se o doslov smíru, na žalovaném doplnění smírem stanovené částky podle jejího výpočtu o 190 K 30 h. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Zákonem č. 262/1936 Sb. z. a n. nastalo snížení